

Waarnemen en concluderen

In principe werkt beoordelen als volgt: men observeert gedurende een periode iemand, meet dat af aan vooraf opgestelde criteria en normen en komt dan tot een beoordeling. Sommige criteria en normen zijn zeer helder, andere zijn vager en laten meer ruimte voor interpretatie van de beoordelaar. Vergelijk een wedstrijd hardrijden met een wedstrijd kunstschaatsen. Bij het eerste weten we tot op honderdsten van seconden nauwkeurig wat de schaatser gepresteerd heeft: aan de kunstrijder kan een jury soms zeer uiteenlopende beoordelingen geven. Naarmate de criteria en normen meer ruimte voor interpretatie laten, is het moeilijker tot een beoordeling te komen.

WACKER

WACKER staat voor Waarnemen, Aantekeningen maken, Classificeren, Kwalificeren, Evalueren en Rapporteren. Door WACKER toe te passen wordt een beoordeling meer betrouwbaar. Op basis van gedefinieerde gedragscriteria, neemt de beoordelaar gedrag waar (W). Dat gedrag wordt in concrete termen genoteerd (A). Na afloop van het interview classificeert (C), sorteert, de beoordelaar de gedragsnotities en brengt de gedragingen onder bij het criterium waarvan het waargenomen gedrag iets zegt. Na het sorteren geeft de beoordelaar per criterium een kwalificatie (K), een score. Die score geeft aan in welke mate het waargenomen gedrag overeenkomt met de criteriumbeschrijving. Dit classificeren en kwalificeren kan desgewenst ook door een andere beoordelaar worden herhaald. Doordat de gespreksnotities in concreet waarneembaar gedrag zijn verwoord, is de beoordeling herhaalbaar. Daarmee kan de beoordeling in belangrijke mate aan objectiviteit winnen. Daarna wordt het mogelijk de beoordeling te evalueren (E). Beide beoordelaars bespreken elkaars beoordeling en proberen samen tot de beste typering van de beoordeelde te komen. De beoordeling is dan intersubjectief: twee in principe subjectieve beoordelingen worden objectiever als deze tot een beoordeling worden samengesmeed. Soms wordt ook de beoordeelde zelf gevraagd om aan te geven hoe deze zichzelf beoordeelt. In de rapportage (R) komt tenslotte de eindbeoordeling te staan. WACKER kan worden toegepast bij het observeren en beoordelen van gedrag tijdens performance assessmentopdrachten en bij het beoordelen van het gedrag dat met behulp van criteriumgericht interviewen met behulp van het STARRT-model wordt geëxpliciteerd.